

heľ 1953—1957) o osobitnom severogemeridnom a juhogemeridnom sedimentačnom priestore, oddelenom občas sa zdvíhajúcou znosovou oblasťou (A. Vozárová 1973).

- e) Osobitný alpínsky tektonický štýl gelnickej série, klenbovitý s výraznou S_2 , zväčša severovergentnou bridličnatosťou a s pozdĺžnymi prešmykmi bez hlbokého zavrásnenia mezozoika a mladšieho paleozoika a bez alpínskeho intenzívnejšieho prevrášnenia predkarbónskych komplexov, signalizuje štruktúrnotvornú úlohu granitoidného telesa pri formovaní pretiahnutej klenby.
 - f) Veľké rozdiely v alpínskom prepracovaní predstrednokriedových a mladších granitoidov (J. Pecho 1979), rovnako ako rozdiely v tektonickom postihu jednotlivých typov rudných telies sa stávajú pochopiteľné.
 - g) Rozsiahle granitoidné teleso v masíve Volovca, odvodzované hlavne na základe geofyzikálnych štúdií (J. Plančár et al., L. Snopko atď.), je podľa doterajších skúseností o menšom rozsahu alpínskych granitoidov v alpidách logickejšie chápať ako teleso formované už na konci hercýnskeho vývinového cyklu.
3. Poznatky z ostatných rokov z veporíd, ale aj z tatrid (najmä z Nízkych Tatier; A. Klinec, O. Miko, M. Lukáčik, P. Hvoždčara, M. Pulec) prezrádzajú oveľa väčší rozsah magmatogénnych a mineralizačných prejavov vo veporidách a v tatridách, geneticky spätých s paleoalpínskym štruktúrnym plánom a s mladými granitmi. To otvára nové možnosti na vyhľadávanie rudných ložísk. Po nových poznatkoch sa štruktúrne a genetické podmienky na vznik ložísk hlavne vo veporidách (najmä v južných zónach) „približujú“ podmienkam v Spišsko-germskom rudohorí. V obidvoch oblastiach analogické paleoalpínske prešmyky a permsko-mezozoické rudonosné granity sprevádza bridličnatosť S_2 .

Ján Babčan: Príspevok k teórii granitoidného diapirizmu

Teória granitoidného diapirizmu nie je doteraz vypracovaná. Podľa istých analógií s diapirizmom kamennej soli a niektorých mechanických vlastností granitu a iných hornín možno predpokladať, že granitoidný diapír môže vystupovať tak vo forme taveniny (magmy), ako aj stuhnutej horniny. Výstup tuhej granitoidnej diapíru podmieňujú plastické vlastnosti minerálov, na ktoré má vplyv teplota, tlak, prítomnosť iných zložiek a čas. Vďaka svojej hmotnosti môže mať stuhnutý granitoidný diapír obrovskú zotrvačnosť a môže preniknúť do veľkých vzdialeností.

Výstup magmy a tuhej horniny sa musí prejavíť rozličným pôsobením na okolné horniny. To môže byť jednou z hlavných príčin rozmanitosti javov spätých s diapirizmom granitoidných hornín a môže vysvetľovať, prečo sú napr. granitoidné horniny raz sterilné, inokedy rudonosné a pod.

Ernest Krist: Granitoidné horniny veporidného kryštalinika

Centrálné granitoidné teleso veporidného kryštalinika je podľa A. Klinca (1966) v príkrovovej pozícii k hronskému komplexu. Naše práce v juhozápadnej a severozápadnej časti veporidného kryštalinika zistili, že aj keď je granitoidné teleso nasunuté na kryštalickej bridlici, jeho príkrovová pozícia sa nepredpokladá. Sklon násunovej plochy sa pohybuje od 20—60° na JV až J. Podľa bádania granitoidných hornín v profile horáreň Čierny potok v Kamenistej doline — údolie Rimavice možno konštatovať predovšetkým dosť veľké zastúpenie hybridných granitoidov. Vyskytujú sa najmä v okrajových častiach granitoidného telesa.

Doterajšie petrografické a terénne štúdium, na základe ktorého sa v granitoidnom masíve vyčlenilo 7 litologických typov, ukazuje, že litológia hornín granitoidného telesa je veľmi zložitá. Súvisí to na jednej strane s procesmi anatexie až palinge-